

4.3.2025

Plottinajokoirayhdistys ry
Revonkatu 14
55420 Imatra
plottinajokoirayhdistys@gmail.com

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntöön metsästyslain 41 §:n muuttamisesta ja suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamisesta. Esitämme seuraavat näkökohdat perustuen hallituksen esitysluonnokseen, tutkittuun tietoon ja julkisesti saatavilla olevaan aineistoon.

1. Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen tarpeellisuus

Hallituksen esityksen mukaisesti suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on tärkeä työkalu konfliktien lieventämiseksi ja sosiaalisen kestokyvyn huomioimiseksi (Hallituksen esitysluonnos, 2025). Luonnonvarakeskuksen tutkimusten mukaan karhu-, ilves- ja susikannat ovat saavuttaneet tai ylittäneet suotuisan suojelutason, mikä mahdollistaa kestävänsä metsästyksen ilman lajien elinvoimaisuuden vaarantamista (Luke, 2024). Kaakkois-Suomessa erityisesti susikanta on kasvanut merkittävästi ja alueella on esiintynyt lisääntyviä konflikteja karjatalouden ja metsästyskoirien kanssa, mikä tekee hallitusta metsästyksestä tärkeän välineen niiden hallintaan. Lisäksi ilveskannan kasvu on vaikuttanut merkittävästi kauriiden ja valkohäntäpeurojen määrään, mikä uhkaa luonnon monimuotoisuutta (Riistakeskus, 2008).

2. Kansalaisten asenteet ja turvallisuushuolenaiheet

Tilastokeskuksen kyselytutkimusten perusteella kansalaisten enemmistö kannattaa suurpetojen hallittua metsästystä etenkin turvallisuuden ja elinkeinotoiminnan turvaamisen näkökulmasta (Tilastokeskus, 2024). Susihavainnot asuinalueilla ovat lisääntyneet ja useilla alueilla on jouduttu

muuttamaan lasten koulumatkajärjestelyjä petojen vuoksi. Tämä osoittaa tarpeen tehokkaalle hallinnalle, joka huomioi sekä luonnon monimuotoisuuden, että ihmisten turvallisuuden. Hallituksen esityksen mukaisesti suurpetojen metsästyksen mahdollistaminen vähentäisi tarpeettomia petokonflikteja ja vahinkoja.

3. Ruotsin petopolitiikka ja vertailukohta Suomeen

Ruotsissa suurpetojen kannanhoito perustuu alueelliseen yhteistyöhön ja paikallisten yhteisöjen osallistamiseen päätöksentekoon. Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto on linjannut, että hallittu metsästys on osa kestävää petopolitiikkaa, jolla turvataan sekä lajien suojelun taso että paikallisten asukkaiden elinolosuhteet (Naturvårdsverket, 2024). Suomessa vastaavanlainen lähestymistapa voisi parantaa metsästyskäytäntöjen hyväksyttävyyttä ja tehokkuutta. Hallituksen esitysluonnoksessa on otettu huomioon Ruotsin mallin kaltaiset aluekohtaiset tarkastelut, joissa kannanhoidollinen metsästys määriteltäisiin lajikohtaisesti ja alueellisesti.

4. Bernin sopimus ja lainsäädännölliset mahdollisuudet

Bernin sopimus ja EU:n luontodirektiivi mahdollistavat poikkeukset suurpetojen suojelusta, kunhan ne eivät vaaranna lajin suotuisaa suojelutasoa. Suomen voimassa oleva lainsäädäntö ei tällä hetkellä tarjoa riittävää keinoa toteuttaa tätä käytännössä. Hallituksen esityksen mukaan metsästyslain muutos mahdollistaisi kannanhoidollisen metsästyksen siten, että se vastaa EU:n oikeuskäytännön asettamia vaatimuksia ja Bernin sopimuksen ehtoja (Hallituksen esitysluonnos, 2025).

5. Petovahingot ja niiden ennaltaehkäisy

Luonnonvarakeskuksen mukaan suurpedot aiheuttavat vuosittain huomattavia vahinkoja kotieläimille ja maa- ja metsätaloudelle. Esimerkiksi vuosina 2022–2024 petojen aiheuttamat porovahingot kasvoivat 30 % aiempiin vuosiin verrattuna (Luke, 2024). Susien aiheuttamat karjamenetykset ja metsästyskoirien menetykset ovat nousseet huolestuttavalle tasolle. Monen metsästyskoirarodun eteen tehty suunnitelmallinen jalostustyö valuu hukkaan ja rotujen tulevaisuus näyttää huolestuttavalta koska koirien metsästyskäyttö on paikoin nyt jo mahdotonta runsaan susikannan kasvun myötä. Karhujen aiheuttamat vahingot viljelyksille ja mehiläistarhoille ovat myös kasvaneet, aiheuttaen merkittäviä taloudellisia menetyksiä alueen elinkeinotoiminnalle. Hallituksen esityksen mukaan kannanhoidollinen metsästys on yksi tehokkaimmista keinoista petovahinkojen vähentämiseen ja petojen ihmisarkuuden säilyttämiseen, mikä vähentää myös viranomaisten tarvetta toimenpiteisiin.

Lausunnon keskeinen sisältö

Metsästyslain 41 §:n muuttaminen siten, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys mahdollistetaan, on perusteltua hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti. Suurpetokantojen kasvu on lisännyt konflikteja ja turvallisuusuuhkia sekä taloudellisia tappioita ja menetyksiä. Hallittu metsästys voi toimia tasapainottavana tekijänä luonnon ja ihmisten tarpeiden välillä. Susien ja karhujen aiheuttamat vahingot ovat kasvaneet ja paikallisyhteisöjen turvallisuuden takaaminen edellyttää hallittuja metsästystoimia. Lisäksi suurpetojen metsästys tukee luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, sillä esimerkiksi ilveskannan kasvu on vaikuttanut kauriskantoihin ja tätä kautta alueen ekosysteemin tasapainoon. Ruotsin esimerkki osoittaa, että alueellinen

päätöksenteko voi parantaa metsästyksen hyväksyttävyyttä ja tehokkuutta. Bernin sopimus ja EU-lainsäädäntö mahdollistavat joustavat ratkaisut, jotka voidaan sisällyttää kansalliseen sääntelyyn. Esitetty lainmuutos tukee kestävää luonnonvarojen hallintaa ja parantaa paikallisyhteisöjen vaikutusmahdollisuuksia petopolitiikassa.

Plottinajokoirayhdistys ry

Anu Hulkkonen

puheenjohtaja